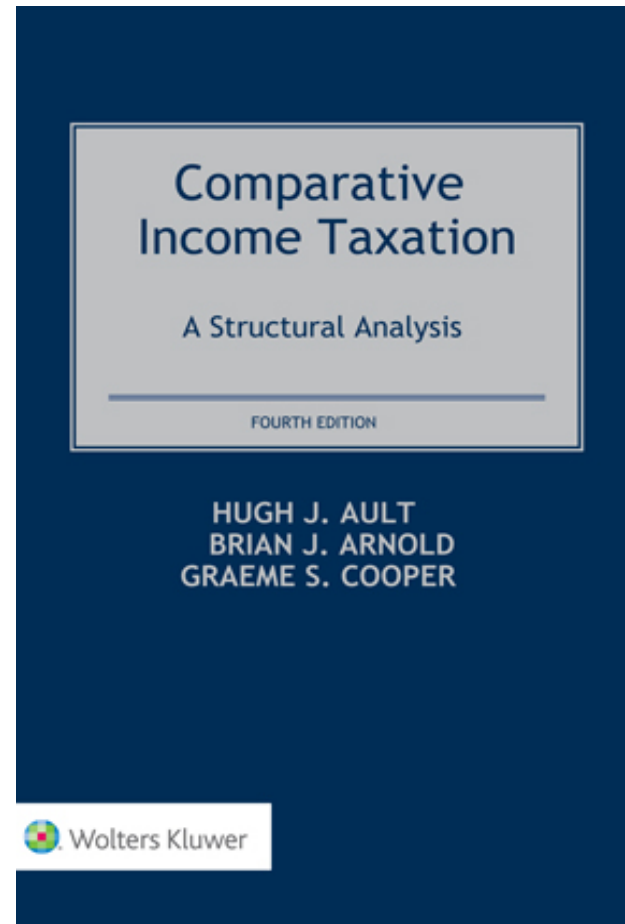

Professor emeritus Peter Melz, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

- ▶ NSFR:s jubileumskonferens 2023
- ▶ Nordiskt material i Statens offentliga utredningar (SOU) i Sverige

Vilken nytta har man av komparationer med regler i andra skattesystem?

- ▶ Comparative law ... is not a topic, but a method ... and a method of looking at one's own law. ... Typically, ... concentrate on the legislative design of their own tax system and inevitably come to assume that the way their system deals with problems is the only way to solve those problems.
- ▶
- ▶ Comparative tax law acts as a corrective for this tunnel vision. Studying other countries' tax systems—both their legislation and jurisprudence—provides a different and broader perspective on the underlying premises of one's own tax system and *alternative solutions to what are often common problems.*

- ▶ **Different opinions on comparative tax law. (Kim Brooks, 2022)**
- ▶ The *functional approach* in comparative law rests on the assumption that the legal system of every society faces *similar problems* Some legal systems solve the problems better
- ▶ ... one country adopting or transplanting a legal solution to a problem from another country that seems to have come up with a better solution....
- ▶
- ▶ ***This ignore the fact that law is part of a broader cultural phenomenon in each society and therefore cannot be easily transplanted from one country to another ... “***
- ▶

- ▶ **Vilken nytta kan man ha av komparativa inslag i skatteutredningar?**
- ▶ – Perspektiv. Ligger förslagen i linje med vad som är normalt eller är de ”extrema”?
- ▶ – Insikter om regler som inte verkar fungera.
- ▶ – Uppslag till alternativa regler.
- ▶ – Effekter av regler.

Lagstiftningskedjan i Sverige

- ▶ Statens offentliga utredningar (SOU)
 - ▶ – Kommitté – ledamöter
 - ▶ – Utredning – Särskild utredare
 - ▶ Sakkunniga, experter, sekreterare
 - ▶
- ▶ Regeringen
 - ▶ – Remiss – Lagrådsremiss – proposition
- ▶ Riksdagen
 - ▶ Skatteutskottet – Riksdagsbeslut
 - ▶ Kungörelse: Svensk Författningssamling
 - ▶

- ▶ **Nordiskt material i svenska offentliga skatteutredningar**
- ▶ 78 stycken. Ej punktskatter och förfarandelagstiftning.
- ▶
- ▶ 55 stycken innehåller beskrivningar av lagstiftningen i andra nordiska länder.
- ▶ 225 saknar helt sådant material.
- ▶
- ▶ *Finns således i 55 stycken av 78 stycken = 71 %*

Länderbeskrivningar

- ▶ DFIN 7 stycken
- ▶ DFN 26 stycken
- ▶ DF 5 stycken
- ▶ DN 6 stycken
- ▶ FN 1 stycken
- ▶ FI 1 stycken
- ▶ D 7 stycken
- ▶ N 2 stycken

- ▶
- ▶
- ▶ SOU 1923:69 Betänkande om inkomst- och förmögenhetsskatt. D. 1
4 hänvisningar till DN
- ▶
- ▶ SOU 1924:53 Betänkande angående den kommunala beskattningen
Inget
- ▶
- ▶ SOU 1926:18 Betänkande angående beskattning av inländska juridiska personers inkomst och förmögenhet
Inget
- ▶
- ▶ SOU 1946:79 Omläggning av den direkta statsbeskattningen samt angående kvarlåtenskapsskatt mm
Bilaga 2 Översikt av bestämmelserna rörande beskattningen till staten av inkomst och förmögenhet i vissa främmande länder 13 s
Bilaga 11 Översikt av bestämmelserna rörande beskattningen till staten av arv och gåva i vissa främmande länder 10 s
- ▶
- ▶ SOU 1951:51 Den statliga direkta beskattningen
Bilaga 3 Vissa undersökningar i amerikansk litteratur rörande skatternas verkningar
Bilaga 4 Uttalanden i fransk litteratur om skatternas psykologiska verkningar
- ▶
- ▶ SOU 1954:19 Ändrad företagsbeskattning
Inget
- ▶
- ▶ SOU 1957:48 Arvsbeskattning
Bilaga B Översikt över bestämmelserna rörande dödsbodelskattningen mm i Storbritannien och Kanada
- ▶
- ▶ SOU 1959:13 Familjebeskattningen
Bilaga 2 Äkta makars beskattning i de nordiska länderna DFNI 15 s
- ▶
- ▶ SOU 1960:4 Fastighetsbeskattningen
Inget
- ▶
- ▶ SOU 1963:52 Om åtgärder mot skatteflykt betänkande

- › SOU 1964:25 Nytt skattesystem
- › 3 bilagor om mervärdesskatt (Tyskland o Frankrike) och indirekt beskattning (UK)
- ›
- › SOU 1964:29 Koncernbidrag m. m. betänkande
- › Beskattningen av koncernföretag m.m. i vissa andra länder 11 s D + 5
- ›
- › SOU 1962:59 Internationella skattefrågor
- › Inget
- ›
- › SOU 1965:72 Aktievinsters beskattning
- › 5 Beskattning av realisationsvinster i vissa andra länder 72 sidor DFN 15 s (mest D)+ 12 andra (Mexico, Guatemala)
- ›
- › SOU 1972:87 Periodiskt understöd
- › Kapitel 5 Lagstiftning i våra nordiska grannländer, s 125 – 133
- › Kapitel 9 Understöd till mottagare bosatt utomlands s 175 – 183 vissa jämförelser med regleringen i avtal mellan D och N
- ›
- › SOU 1974:20 Förslag till skatteomläggning m.m. delbetänkande
- › 1 hänvisning till DF
- ›
- › SOU 1975:53 Beskattning av realisationsvinster
- › bilaga 1 s 201 – 232 N F D ca D 9 sidor, N 3 sidor F 1 sida
- ›
- › SOU 1975:77 Allmän skatteflyktsklausul
- › Kapitel 3 Utländsk rätt s 33 – 40 D F N 1 sida var
- ›
- › 1976:62 Progressiv utgiftsskatt – ett alternativ? teknik, funktion, effekter : rapport
- › Inget
- ›
- › SOU 1977:86 Beskattning av företag
- › s 162 – 169 Länderöversikter N F D mfl
- › skattesatser, regler för konsumtions- bolagsbeskattning och lagervärdering
- › s 589 – 592 representation N D F USA BRD UK
- ›
- › Ds B 1982:6 Reavinst på bostadsrätter
- › 2.5 Realisationsvinstbeskattningen i Norge

- › SOU 1982:1 Realbeskattningsutredningen
- › 4.2 Införande av real beskattning på Island, 12 sidor
- › 6.2.4 Inflationsredovisningskommitten – Finland 2 sidor
- ›
- › SOU 1983:47 Skatteregler om reservering för framtida utgifter betänkande
- › Inget fs
- ›
- › SOU 1984:37 Rullande fastighetstaxering del 2
- › Avsnitt 4 . Fastighetstaxeringen i Danmark 4 sidor
- ›
- › SOU 1984:70 Staketmetoden en ny metod för beskattning av enskild näringsverksamhet: delbetänkande
- › 5 hänvisningar till NFD
- ›
- › SOU 1985:39 Reavinst uppskov – fastigheter
- › Bilaga 5 Utländsk rätt D F N + 9 andra länder totalt 4 sidor
- ›
- › SOU 1986:44 Staketmetod för beskattning av handelsbolag delbetänkande
- › Inget fs
- ›
- › SOU 1989:2 Beskattning av fåmansföretag översyn av 1976 års lagstiftning : slutbetänkande
- › Inget fs
- ›
- › **Skattereformen 1989**
- › SOU 1989:33 Reformerad inkomstbeskattning
- › Bilaga 1.2 avsnitt 1 Utländska skattereformer DFNI + 4, 12 sidor
- › Avsnitt 2 Sammanställning av uppgift rörande skattesystem 16 sidor
- › Avsnitt 3 Traktamentsbeskattningen m.m. i några utländska skattesystem DN ej F + 6 andra
- ›
- › SOU 1989:34 Företagsbeskattning
- › 3.3 Ländergenomgång, DFN + 7 länder 4 ½ sidor totalt
- › Bilaga K Beskattning av handelsbolag i olika länder DFNI + 9 länder 4 sidor
- ›
- › SOU 1989:35 Reformerad mervärdesskatt
- › Kapitel II Avsnitt 5 Mervärdesskatten i vissa nordiska länder, DNF 15 sidor
- › Kapitel IV avsnitt 5 Energibeskattningen i andra länder, DNF + 4 andra 6 sidor
- › Kapitel VI Konstitutionella frågor, avsnitt 2.3 Förhållanden i andra länder DNF

- › Prop. 1989/90:110 Reformerad inkomst- och företagsbeskattning. Inga spår av nordisk rätt.
- › -----
- › SOU 1989:81 Ny generalklausul mot skatteflykt
- › 1.6 Utländsk rätt FN + 4 andra, 3 sidor
- ›
- › SOU 1988:45 Vissa internationella skattefrågor (skatteavräkning)
- › 3.7 Redogörelse för motsvarande regler i utlandet DFN + 6, 5 sidor
- ›
- › SOU 1989:94 Särskild redovisningsmetod för enskild näringsverksamhet
- › Avsnitt 3 Den danska modellen och företagsskattekommitténs förslag till staketmetod
- › 3.1 Den danska modellen för beskattning 4 sidor ränteuppdelning näringsverksamhet/kapital
- ›
- › SOU 1990:46 Särskild skatt i den finansiella sektorn
- › II 5.2 – 5.6 35 s DNF i varierande utsträckning
- ›
- › SOU 1991:1 Omstrukturering och beskattning
- › Inget
- ›
- › SOU 1991:100 Neutral företagsbeskattning
- › 2 Utländsk rätt 12 s DNF
- ›
- › SOU 1992:8 Fastighetstaxering mm – Bostadsrätter
- › Bilaga 4 Ägarlägenhetssystemet i Danmark 4 s
- ›
- › SOU 1992:11 Fastighetsskatt (ekonomisk analys)
- › 3 Hur ser fastighetsskatten ut i andra länder 18 sidor NDF
- › SOU 1992:67 Fortsatt reformering av företagsbeskattningen Del 1
- › 3.1 Förlustutjämning Utländsk rätt N + 7
- › 6.2 Spärregler för förlustutjämning Utländsk rätt DFN + 3
- › +++
- › SOU 1993:29 Fortsatt reformering av företagsbeskattningen Del 2
- › Den ekonomiska dubbelbeskattningen
- › 4 Beskattning av utdelad och kvarhållen bolagsinkomst i andra länder
- › S. 41 – 54. Diskuterande komparation samt länderbeskrivningar (4.3) DFNI + 13 andra länder

- › SOU 1993:57 Beskattning av fastighet
- › Del 1 Schablonintäkt eller fastighetskatt
- › 3 Fastighetsbeskattningen i utlandet 12 sidor NSFI 5 s
- › Del 2 Principiella utgångspunkter för beskattning av fastigheter m.m.
- › Bilaga 4 Beskattningen av fastigheter i andra länder DFNI 6 s + 10 andra länder 11 s
- ›
- › SOU 1993:75 Vissa mervärdesskattefrågor II – Offentlig verksamhet
- › Avsnitt 2.2 Danskt kompensationsystem (Udligningsordning)
- ›
- › SOU 1994:13 JIK-metoden m.m.
- › Inget
- ›
- › SOU 1995:43 Sambandet Redovisning – Beskattning
- › Inget
- ›
- › SOU 1995:63 Översyn av skattereglerna för stiftelser och ideella föreningar
- › Bilaga 4 Beskattning av stiftelser och ideella föreningar i några länder 19 sidor
- › N F D Tyskland, särskilt Danmark
- ›
- › SOU 1997:2 Inkomstskattelag – Del I-III
- › Inget
- › +++
- › SOU 1997:77 Uppföljning av inkomstskattelagen
- › Inget
- ›
- › SOU 1995:134 Verklig ledning
- › Avsnitt 2 Några internationella jämförelser 16 s DN + 3
- › +++
- › SOU 1997:75 Bosättningsbegreppet
- › Avsnitt 2 Internationella jämförelser 37 s DFN + 5
- ›
- › SOU 1995:137 Kapitalförluster och organisationskostnader vid beskattningen
- › 5. EG-aspekter och utländsk rätt D F N 4 sidor
- ›
- › SOU 1996:44 Översyn av skatteflyktslagen reformerat förhandsbesked : delbetänkande
- › Bilaga 3 Utländska skatteflyktsklausuler 6 sidor NDF + 9
- ›
- › SOU 1998:1 Omstruktureringar och beskattning slutbetänkande

- › SOU 1998:67 Socialavgiftslagen slutbetänkande
- › 3.2.1 Nordiska konventionen om social trygghet
- › 5 Några uppgifter om socialavgifter i andra E U-länder 6 sidor DF + 2
- › D 15 omnämmanden (mest gränsgångardiskussioner)
- ›
- › SOU 1998:116 Stoppreglerna betänkande
- › Inget fs
- ›
- › SOU 1999:59 Begränsad fastighetsskatt
- › Inget
- ›
- › SOU 2000:34 Likformig och neutral fastighetsbeskattning
- › Bilaga 2 Fastighetsbeskattning i andra länder 17 s DN + 13+ Bilaga 5 Kalifornien
- ›
- › SOU 2001:11 Utdelningar och kapitalvinster på företagsägda andelar
- › Bilaga 1 Lösningar i andra länder 33 s "Uppgifter har inhämtats dels från finansdepartementen i vissa av staterna (Danmark, Finland och Norge), dels från internationell skatterättslig litteratur."
- › Bilaga 2 Den tyska skattereformen i svenskt perspektiv 22 s
- ›
- › SOU 2002:35 Ny handelsbolagsbeskattning
- › Bilaga 6 Beskattning av handelsbolag i Finland, Danmark och Norge 13 sidor * FS -
- ›
- › SOU 2002:52 Beskattning av småföretag
- › 2 Utländska regelsystem N Delningssystemet 16 sid, F 5 D 3 Totalt 31 sidor
- ›
- › SOU 2002:74 Mervärdesskatt i ett EG-rättsligt perspektiv Del 2
- › Bilaga 4 Sammanställning av svar från öriga medlemsländer i anledning av utredningens enkät, 30 s FD + 10
- ›
- › SOU 2003:3 Egendomsskatter
- › 2 Beskattning av efterlevande makes arv
- › 2.3 Utländsk rätt 4 s NFD
- › +++
- › SOU 2004:36 Reformerade egendomsskatter
- › Bilaga 2. Beskattning av fastigheter i andra länder 15 sidor DFNI + 12 (D grundligt krångliga regler)

- › SOU 1998:67 Socialavgiftslagen slutbetänkande
- › 3.2.1 Nordiska konventionen om social trygghet
- › 5 Några uppgifter om socialavgifter i andra E U-länder 6 sidor DF + 2
- › D 15 omnämningen (mest gränsgångardiskussioner)
- ›
- › SOU 1998:116 Stoppreglerna betänkande
- › Inget fs
- ›
- › SOU 1999:59 Begränsad fastighetsskatt
- › Inget
- ›
- › SOU 2000:34 Likformig och neutral fastighetsbeskattning
- › Bilaga 2 Fastighetsbeskattning i andra länder 17 s DN + 13+ Bilaga 5 Kalifornien
- ›
- › SOU 2001:11 Utdelningar och kapitalvinster på företagsägda andelar
- › Bilaga 1 Lösningar i andra länder 33 s "Uppgifter har inhämtats dels från finansdepartementen i vissa av staterna (Danmark, Finland och Norge), dels från internationell skatterättslig litteratur."
- › Bilaga 2 Den tyska skattereformen i svenskt perspektiv 22 s
- ›
- › SOU 2002:35 Ny handelsbolagsbeskattning
- › Bilaga 6 Beskattning av handelsbolag i Finland, Danmark och Norge 13 sidor * FS -
- ›
- › SOU 2002:52 Beskattning av småföretag
- › 2 Utländska regelsystem N Delningssystemet 16 sid, F 5 D 3 Totalt 31 sidor
- ›
- › SOU 2002:74 Mervärdesskatt i ett EG-rättsligt perspektiv Del 2
- › Bilaga 4 Sammanställning av svar från öriga medlemsländer i anledning av utredningens enkät, 30 s FD + 10
- ›
- › SOU 2003:3 Egendomsskatter
- › 2 Beskattning av efterlevande makes arv
- › 2.3 Utländsk rätt 4 s NFD
- › +++
- › SOU 2004:36 Reformerade egendomsskatter
- › Bilaga 2. Beskattning av fastigheter i andra länder 15 sidor DFNI + 12 (D grundligt krångliga regler)
- ›
- › SOU 2003:12 Beskattningen av utomlands bosatta
- › 4 Internationella jämförelser 15 s DFN + Tyskland mfl

2003:28 Dubbel bosättning för ökad rörlighet
 e granskat sam

- ▶ SOU 2016:23
- ▶ Beskattning av incitamentsprogram
- ▶ Avsnitt 4 Incitamentsbeskattning i andra länder, DF + 4, 11 sidor.
- ▶
- ▶ SOU 2016:75 Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag Silfverberg
- ▶ 5 Inkomstbeskattningen i några andra länder 20 sidor varav D 5 F 8 .vissa överväganden om F-regler.....
- ▶
- ▶ SOU 2017:27 Vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet
- ▶ Bilaga 2 Internationell utblick 13 s DFN + 3

Stora reformer

Införandet av kommunalskattelagen och lagen om statlig inkomstskatt

SOU 1923:69 Inkomst- och förmögenhetsskatt

4 resonerande hänvisningar till Danmark eller Norge.

Alternativa inkomstskattesystem

SOU 1976:62 Progressiv utgiftsskatt - ett alternativ? teknik, funktion, effekter Saknas material.

SOU 1982:1 Realbeskattningsutredningen

Avsnitt 4.2 Införande av real beskattning på Island, 12 sidor.

Avsnitt 6.2.4 Inflationsredovisningskommittén – Finland, 2 sidor.

▶ Skattereformen 1989

- ▶ *SOU 1989:33 Reformerad inkomstbeskattning*
- ▶ Avsnitt 2 Sammanställning av uppgifter rörande andra skattesystem 16 sidor.
- ▶ Avsnitt 15.2 Beskattningen utomlands av kapitalinkomster, DN
- ▶ Avsnitt 20.2.2 Reavinstbeskattning aktier i utlandet, DFN
- ▶ Bilaga 1.2, avsnitt 1 Utländska skattereformer, DFIN + 4 andra länder, 12 sidor.

▶ *SOU 1989:34 Företagsbeskattning*

- ▶ Avsnitt 3.3 DFN + 7 andra länder, 5 sidor totalt.
- ▶ Bilaga K Beskattning av handelsbolag i olika länder, DFNI + 9 andra länder, 4 sidor.
- ▶ Erfarenheter från Danmark om särskild redovisningsmetod för enskild näringsverksamhet (staketmetoden) diskuteras. Visar stor komplexitet.

- ▶ *SOU 1989:34 Företagsbeskattning*
- ▶ Avsnitt 3.3 DFN + 7 andra länder, 5 sidor totalt.
- ▶ Bilaga K Beskattning av handelsbolag i olika länder, DFNI + 9 andra länder, 4 sidor.
- ▶ Erfarenheter från Danmark om särskild redovisningsmetod för enskild näringsverksamhet (staketmetoden) diskuteras. Visar stor komplexitet.
- ▶

SOU 1989:35 Reformerad mervärdesskatt

Kapitel II Avsnitt 5 Mervärdeskatten i vissa nordiska länder, DFN, 15 sidor.

Kapitel IV Avsnitt 5 Energibeskattningen i andra länder, DFN + 4 andra länder, 6 sidor.

Kapitel VI Konstitutionella frågor, avsnitt 2.3 Förhållanden i andra länder, DFN.

.

Företagsskattekommittén

SOU 2012:3 Skatteincitament för riskkapital

Avsnitt 4 Internationell utblick, N + 5 andra länder, 9 sidor.

SOU 2012:66 Skatteincitament för forskning och utveckling

Avsnitt 4 Internationell utblick, DFIN 2 sidor, totalt 10 sidor.

SOU 2014:40 Neutral bolagsskatt

Avsnitt 17.3 Koncernintern resultatutjämning i några andra länder, DFN + 3 andra länder, 10 sidor.

Avsnitt 18.4 Internationell utblick (Underprisöverlåtelser), DFN + 3 andra länder, 3 sidor.

”Kommitténs sekretariat har träffat kolleger från Finland, Danmark, Norge, Island och Tyskland för att diskutera erfarenheter från arbete med bolagsskattereformer.”

▶ Fåmansföretagsbeskattningen

SOU 2002:52 Beskattning av småföretag

Avsnitt 2 Utländska regelsystem, N Delningssystemet 16 sidor, F 5 sidor, D 3 sidor. Totalt 31 sidor.

SOU 2016:75 Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag

Avsnitt 5 Inkomstbeskattningen i några andra länder, D 5 sidor, Finland 8 sidor, totalt 20 sidor.

Allmännyttig verksamhet

SOU 1995:63 Översyn av skattereglerna för stiftelser och ideella föreningar

Bilaga 4 Beskattning av stiftelser och ideella föreningar i några länder 19 sidor. DFN och Tyskland, särskilt Danmark.

SOU 2009:65 Moderniserade skatteregler för ideell sektor
Avsnitt 3.2 Avdragsmetoden (En sådan metod används bl.a. i Danmark.) 5 sidor.

Fastighetsbeskattningen

▶ SOU 2000:34 Likformig och neutral fastighetsbeskattning

Bilaga 2 Fastighetsbeskattning i andra länder, DN + 13 andra länder, 17 sidor.

SOU 2004:36 Reformerade egendomsskatter

Bilaga 2. Beskattning av fastigheter i andra länder, DFIN + 12 andra länder (grundlig genomgång av krångliga danska regler), 15 sidor.

Nya lagstrukturer

SOU 1997:2 Inkomstskattelag – Del I–III
Saknas material.

SOU 2020:31 En ny mervärdesskattelag
Saknas material.

Utvärdering av svenska regler

Swedish Tax Policy: Recent Trends and Future Challenges

Peter Birch Sørensen,
ESO 2010:4

Vad kan man antas ha fått ut av internationella jämförelser?

- Huvudsakligen allmänna perspektiv genom länderbeskrivningar.
- Ibland som jämförelser av komponenter i regelutformningen.
- Ibland som argument för eller emot förändringar.
- Enstaka gång som alternativ modell för regelutformningen.

Förbättringar:

- Ta med experter från andra nordiska länder
 - i utredningar och
 - för utvärderingar.
-
- Be andra finansdepartement om regelbeskrivningar.
 - Beställ expertrapporter av nordiska akademiker.